

Månadsuppföljning Region Skåne med prognos januari-mars samt finansrapport

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen godkänner kvartalsrapport per mars 2023
2. Regionstyrelsen uppmanar samtliga nämnder och styrelser med ekonomisk obalans att omgående vidta kostnadsreducerande åtgärder för att uppnå en budget i balans
3. Regionstyrelsen beslutar att återkomma med uppdrag gällande långsiktiga åtgärder för att nå en ekonomi i balans i samband med beslut om reviderat planeringsdirektiv 2024-26, som beslutas av regionstyrelsen den 23 maj.
4. Mot bakgrund av de försämrade ekonomiska förutsättningarna för regionsektorn och statens relativa minskade välfärdsåtagande jämfört med 2022 samt föreliggande ekonomiska prognos 2023, beslutar regionstyrelsen att snarast tillskriva finansdepartementet och finansutskottet för att påtala behovet av statliga åtgärder för att lindra det ekonomiskt utsatta läget.
5. Regionstyrelsen lägger med godkännande finansrapport 2023-03-31 till handlingarna

Sammanfattning

Förslag föreligger till kvartalsrapport för Region Skåne för perioden januari - mars 2023. I ärendet lämnas en uppföljning och prognos efter mars månad. I ärendet föreligger även redovisning av finansrapport för perioden januari till mars 2023.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2023-04-26
2. Kvartalsrapport januari - mars 2023
3. Finansrapport 2023-04-14
4. Granskningsintyg från KPMG HANDLINGEN SKICKAS UT SENARE

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Ärendet är en redogörelse för verksamheten för perioden januari – mars 2023

samt beskriver den finansiella utvecklingen i Region Skåne. Rapporterna föreslås godkännas men åtföljs av en tydlig uppmaning till samtliga nämnder att vidta åtgärder för en ekonomi i balans.

Resultatet januari - mars 2023 är -876 miljoner kronor, vilket är 640 miljoner kronor sämre än budget. Verksamhetens nettokostnader ligger 765 miljoner kronor över budgeterad nivå, och det är personalkostnader och omkostnader som står för de negativa avvikelserna. Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning samt finansnetto uppvisar positiv budgetavvikelse om 93 miljoner kronor respektive 33 miljoner kronor. Samtliga sjukhusstyrelser redovisar negativa budgetavvikelser för helårsresultatet med ett samlat prognostiserat underskott om 2 669 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdens samlade budgetunderskott prognostiseras till 2 932 miljoner kronor. Även Skånetrafiken redovisar en negativ budgetavvikelse på helårsresultatet, -200 miljoner kronor. Regionens samlade budgeterade resultat på -839 miljoner kronor beräknas överskridas med 3 485 miljoner kronor.

Scenförändringen från 2022 års utfall på 2 897 miljoner kronor är utan tvekan dramatisk. Det måste dock framhållas att den enskilt viktigaste orsaken är, att det bekymmersamma makroekonomiska läget blir kännbart med början 2023. Det tydligaste exemplet är den rekordhöga inflationen, som ökar pensionskostnaderna mellan 2022 och 2023 med över 4 miljarder kronor. Av detta belopp är cirka 2,5 miljarder hänförligt till finansnettot, medan resten redovisas bland personalkostnaderna.

Det ekonomiska utfallet och prognosen för 2023 i aktuell kvartalsrapport är oroande. Det finns ett brådskande behov av att komma igång med åtgärder och omställningsarbete i hela verksamheten i syfte att säkerställa en budget i balans 2023. Detta kommer vara helt avgörande för hur förslag till budget för planperioden 2024-26 sedan kan utformas. Ekonomiska obalanser har förekommit tidigare i Region Skånes historia, men de nu aktuella siffrorna indikerar att problemets omfattning är större och därmed ännu mera allvarligt. Åtgärder, både på kort och längre sikt, för att dämpa kostnadsutvecklingen är därför nödvändiga. Balans mellan Region Skånes intäkter och kostnader är nämligen en förutsättning för att kunna lösa utmaningar med tillgänglighet och personalförsörjning och leverera god service och samhällsnytta både för dagens och morgondagens skåningar.

Staten bidrar med väldigt mycket pengar till kommunernas och regionernas verksamhet, men i nuvarande ekonomiska situation med hög inflation så är det tydligt att kommuner och regioner successivt får ta ett större ansvar för att finansiera välfärden. Den höga inflationen får mycket stor påverkan på pensionskostnaderna och landets 290 kommuner och 21 regioner utsätts för hård ekonomisk press både i år och nästa år till följd av detta. En tillbakablick visar också att de generella statsbidragen 2010 motsvarade 21 procent av skatter och statsbidrag till sektorn, för att nu motsvara 16 procent. Om de generella statsbidragen skulle ha värdesäkrats, det vill säga ökat i takt med priser, löner

och demografi från 2011, skulle de ha varit 25 miljarder kronor högre än de är (från SKR:s Ekonomirapporten, december 2022).

Sektorn har fått mycket statliga medel, och extra tillskott under pandemiåren. Problemet är dock att medlen ofta kommer som riktade bidrag kopplade till olika åtgärder där staten bestämmer vad kommuner och regioner ska prioritera, i dagsläget finns 180 riktade statsbidrag. Styrningen blir ryckig och oförutsägbar, alla försök till långsiktighet riskerar att saboteras. När det dessutom sammanfaller med en orolig samhällsekonomi och kraftigt ökad inflation påverkar det Region Skånes, liksom övriga regioners, nuläge och framtida planeringsförutsättningar påtagligt. Regionstyrelsen ser det därför som både rimligt och nödvändigt att tillskriva finansdepartementet om vårt ekonomiskt utsatta läge, i syfte att offentlig sektor ska kompenseras med temporära statsbidrag i år och nästa år så att välfärden kan hållas intakt.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med avdelningen för juridik har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inte några miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan har inte bedömts nödvändig i detta ärende.

Uppföljning

Uppföljning sker utifrån Regions Skånes anvisningar för månadsuppföljning. En mer omfattande uppföljning sker i samband med delårsrapport samt årsredovisning.

Uppföljningen av den finansiella verksamheten sker tre gånger per år, i samband med månadsbokslutet för mars, delårsrapport augusti, samt i årsbokslutet.

Carl Johan Sonesson
Ordförande

Lars-Åke Rudin
Regiondirektör